

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **T. L.**, bývajúcej v H., zastúpenej JUDr. J. B., advokátom v H., proti žalovanej **J. B.**, bývajúcej v H., **o zaplatenie 4 596,23 € (138 466,-- Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 18 C 89/2005, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 29. septembra 2008 sp.zn. 8 Co 122/2008 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove z 29. septembra 2008 sp.zn. 8 Co 122/2008 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Prešove označeným uznesením odmietol odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Humenné z 27. marca 2008 č.k. 18 C 89/2005-123, ktorým zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyňi 138 466,-- Sk s príslušenstvom, t.j. s úrokom z omeškania vo výške 13 % počnúc od 1. júla 2003 do zaplatenia s tým, že dlžnú sumu jej povolil splácať v mesačných splátkach po 1 000,-- Sk a to vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, keď nezaplatením čo i len jedinej splátky sa stane zročnou celá dlžná suma. Odmietnutie odvolania odôvodnil jeho oneskoreným podaním. Uviedol, že zásielka s napadnutým rozsudkom doručovaná zástupcovi žalobkyne Ing. M. L. bola po prvom neúspešnom pokuse o doručenie, ku ktorému došlo 23. apríla 2008 uložená na pošte 24. apríla 2008, keď ani opakovaný pokus o doručenie uskutočnený v tento deň nebol úspešný. Pretože zástupca žalobkyne si zásielku v lehote troch dní od jej uloženia nevyzdvihol a žiadnym spôsobom nepreukázal, že by sa v čase od 23. apríla 2008 do 28. apríla 2008 zdržoval mimo adresy doručovania, odvolací súd vychádzal z fikcie doručenia upravených v § 47 ods. 2 O.s.p. a teda, že zásielka žalobkyňi bola doručená do troch dní od jej uloženia, t.j. 27. apríla 2008. Lehota na podanie odvolania uplynula 12. mája 2008. Keďže odvolanie žalobkyne bolo

podané na pošte 22. mája 2008, teda po uplynutí zákonnej 15-dňovej odvolacej lehoty na podanie odvolania, odvolací súd postupom podľa § 218 ods. 1 písm.a/ O.s.p. odmietol odvolanie žalobkyne ako oneskorene podané.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie žalobkyňa, rozhodnutie o odmietnutí jej odvolania nepovažovala za správne s poukazom na to, že jej zástupca sa v čase doručovania uvedenej zásielky nezdržiaval doma.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníčkou konania, preskúmal napadnuté uznesenie a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p.

Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O.s.p. K týmto vadám prihliada dovolací súd – ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom – z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). Takýmto procesným právom účastníka je i to, aby rozhodnutie súdu prvého stupňa, s ktorým nesúhlasí bolo na základe jeho odvolania preskúmané odvolacím súdom. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádzala, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o odmietnutí odvolania

z dôvodu jeho oneskorenosti ak záver súdu o otázke včasnosti podaného odvolania je nesprávny, alebo je predčasný a teda rovnako nesprávny, pretože nebolo zistené, či odvolaním napadnuté rozhodnutie bolo riadne doručené, resp. či pri jeho doručovaní bol dodržaný zákonný postup.

Podľa § 47 ods. 2 O.s.p. (v znení do 15. októbra 2008) ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znova v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Zákonná konštrukcia umožňujúca náhradné doručenie v zmysle citovaného ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. vychádza z toho, že adresát sa v dobe doručenia (t.j. v konkrétny deň) skutočne zdržuje v mieste doručenia. Aj keď tento pojem nie je výslovne definovaný, zjavne sa jedná o miesto, kde by adresát mohol byť v rozhodnej dobe doručovateľom zastihnutý, a to buď priamo alebo aspoň prostredníctvom upovedomenia o uložení zásielky ak bolo urobené vhodným spôsobom.

Pri doručovaní poštou sa miesto, deň a spôsob doručenia preukazuje zásadne doručenkou, ktorú pošta vracia späť odosielateľovi (odosielajúcemu súdu). Príslušnou poštou vystavená doručenka zachytávajúca postup pri doručení vrátane údajov vyžadovaných ustanovením § 47 ods. 2 O.s.p. potvrdzuje to, čo je v nej uvedené. Tento dôsledok však môže nastať len vo vzťahu k tomu, čo je na doručenke skutočne uvedené. Pokiaľ doručenka neobsahuje údaj, že sa adresát v mieste doručenia zdržoval nie je osvedčené, že táto podmienka náhradného doručenia je splnená. V takomto prípade je povinnosťou súdu vykonať šetrenie na zistenie jej splnenia, pričom nie je povinnosťou účastníka, ktorému bolo doručované navrhnúť dôkazy na preukázanie svojho prípadného tvrdenia, že sa v čase doručovania v mieste doručenia nezdržoval (účastník nemá povinnosť preukazovať opak toho, čo doručenka nepotvrdzuje). Záver súdu o účinnom náhradnom doručení bude možný, len ak bude zistené, že adresát sa v mieste doručenia v čase doručovania zdržoval a mal tak reálnu možnosť dozvedieť sa, že bude vykonaný opätovný pokus o doručenie v deň a hodinu uvedenú v oznámení doručovateľa.

V preskúmvanej veci je z obsahu doručky založenej v spise na č.l. 125 zrejmé, že obsahuje len údaje o tom, že neúspešný pokus o doručenie s výzvou o opakované doručenie bol vykonaný 23. apríla 2008, opakované doručenie bolo vykonané 24. apríla 2008 a zásielka bola uložená na pošte 24. apríla 2008. Okolnosť, že sa adresát zásielky Ing. M. L. v mieste doručenia dňa 23. apríla 2008 zdržoval doručka nepotvrďuje, pretože žiaden takýto údaj na nej uvedený nie je (doručenka neobsahuje predtlač so slovami „hoci sa v mieste doručenia zdržuje“). Za týchto okolností bolo povinnosťou odvolacieho súdu vykonať šetrenie na zistenie tejto okolnosti. Odvolací súd síce vykonal pokus o takéto zistenie, no i napriek tomu, že mu zástupca žalobkyne oznámil, že vec označenú pod sp.zn. 8 Co 122/2008 neviduje (v tom čase mu bola totiž známa len spisová značka, pod ktorou sa viedlo konanie na súde prvého stupňa) výzvu neopakoval a vo veci rozhodol odmietnutím odvolania žalobkyne. Jeho rozhodnutie o odmietnutí odvolania nie je správne.

Ak teda odvolací súd odmietol odvolanie žalobkyne ako oneskorene podané bez toho, aby boli splnené podmienky pre takéto rozhodnutie, odňal jej týmto rozhodnutím možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. v spojení s § 10 ods. 1, § 201 a § 212 a nasl. O.s.p.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 1 O.s.p. uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. mája 2009

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová